

Dit første kostume til Live

Du har på en eller anden måde været i kontakt med l.a.i.v for første gang, og du kommer hjem og har besluttet dig for at det er noget du vil prøve igen. Kostumet er i laivrollespil det første og vigtigste udgangspunkt for at kunne skabe den illusion der ligger til grund for spillet.

Du står med andre ord og mangler en eller anden form for dragt.

Du har set nogle ting, eventuelt lånt din førstegangsdragt, og nu har du til trods for din manglende interesse i håndarbejdstimerne på skolen, besluttet dig for at du skal i gang.

Hvad skal du bruge ? Noget der passer til det spillested du skal ud til, og noget der passer til den rolle du kunne tænke dig at prøve.

Et godt sted at starte vil være en tunika - hoser eller bukser - hætte og måske en kappe.

Dette vil være en rigtig god start de fleste Middelalder - Fantasy - relaterede spillesteder, men vær opmærksom på arrangørernes krav og ønsker inden du beslutter dig.

Tunika

En tunika er ikke bare nem at lave, den er endda både praktisk og desuden en beklædningsgenstand der kan varieres i en uendelighed både Ang. længde og vidde ..- pynt i form af belægninger bånd og varierende hals åbninger
Med et bælte om taljen, gerne med en taske, er den del færdig.

Hoser /Bukser

Gode laivbukser skal være solide og med tilpas stor vidde at de ikke revner eller hurtigt bliver slidt eller ødelagt.

Desuden ingen tydelige synlige syninger. Ved mere middelalder og mindre fantasy vil hoser og braies være rigtige. Jeg vil samtidig nævne at rigtige bukser ikke er en "middelalder" ting, så selvfølgelig kan også pigerne have dem på når det nu alligevel er tale om fantasy

Her er en guide der viser hvordan man syr et par simple bukser.

Alternativt kan man sy sig nogle posebukser.

Ved mere middelalder og mindre fantasy vil hoser og braies være rigtige.

Hætte

En beklædningsgenstand der er blevet brugt i tidligere tider i en langt højere grad end i vore moderne tider, er en eller anden form for hovedbeklædning. Lige fra et baret ..- til en filthat.

En praktisk nemt lavet ting er en hætte , med eller uden strud.

Kappe

En varm god kappe, der dækker hele vejen rundt er uundværlig i de kolde 4-5 vintermåneder, og desuden sommeraftner og nætter til overnatnings- scenarier.

Lav den ikke så lang så man går rundt og træder i den, og lav den heller ikke for smal.

Jeg anbefaler på det varmeste $\frac{3}{4}$ sols kappen med ærmeslidser.

Den er ikke bare ideel, men i det rigtige materiale (uld) vil den ikke bare se godt ud, men ligefrem gå hen og blive yndlings kostumet

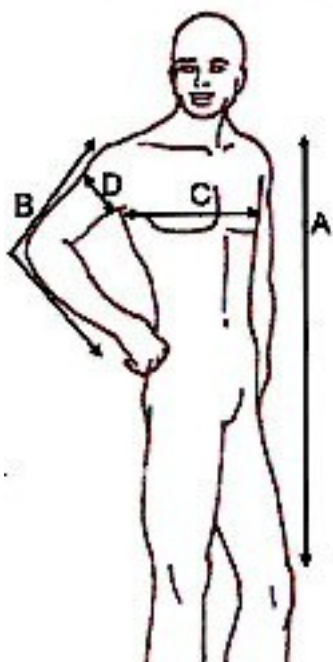
Her er mere konkret hvordan du laver en kappe :

Sko og tilbehør

Til afslutning vil jeg minde om at skoene her i starten ikke behøver at være håndsnydte, men prøv at finde nogle neutrale sko der ikke ser for moderne ud. Husk også at tasker og punge i skind samt ekstra tilbehør vil meget ofte forbedre på din dragt. Husk at en lærredpose til at gemme og opbevare dine øvrige ejendele er bedre end en gul nettopose.

Når du nu er godt påklædt så er det bare tilbage at sige : God tur ud i skoven eller hvor du er på vej, og velkommen til den fantastiske verden som laivrollespil nu engang er.

At tage mål

Det første du skal gøre, er at tage nogle mål.

Jeg vil anbefale dig at få hjælp til denne del.

Det første mål er fra oversiden af skulderen og ned til hvor lang, du vil have tunikaen (til piger vil jeg anbefale ned til gulvet dersom man skal lave en kjole).

Følg kurverne på kroppen, læg Ca. 7-8cm til og kald dette mål "A".

Det andet mål er rundt om den bredeste del af brystet, læg 10cm til.

Divider med 2 og kald det nye mål "C". Mål "A" og "C" er henholdsvis længden og bredden på tunikaens for- og bagstykker.

Find det smalleste sted på din talje (Dette har intet at gøre med, hvor din buskelinning går til).

Mål fra taljen og ned til hvor, du vil have, at tunikaen skal gå (eller til gulvet).

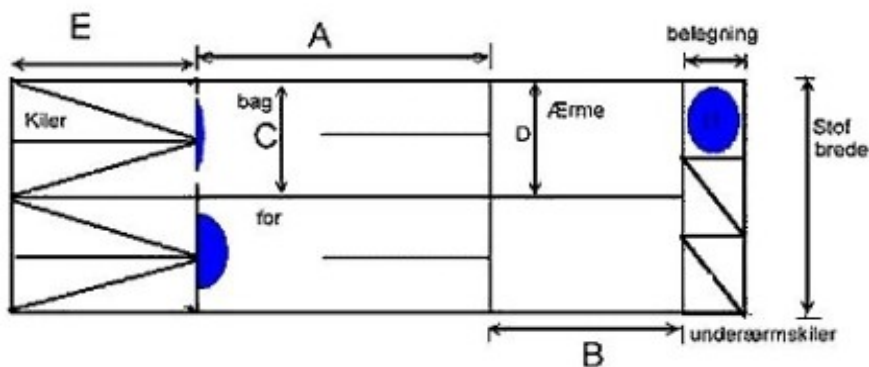
Dette bliver kilernes højde. Kald målet "E".

Mål fra midten af skulderknoglen, ned langs den bøjede albue, til håndledet og kald dette mål "B".

Nu er det, du skal i gang med at klippe stoffet.

Mål ud som på denne tegning.

Husk, det er altid en god idé at tjekke sine mål en ekstra gang, inden man klipper.

Hør - uld - silke - kunststoffer

Materialer

Til at starte med har du brug for hør uld eller silke. Vær sikker på, at ulden ikke er et blandings materiale med tilsat kunststof, i hvilket tilfælde ulden vil være for varm om sommeren og for kold om vinteren.

Desuden ser det også ”forkert” ud. Hør-bomuld er acceptabelt, men undgå kunstmaterialer.

Bomuld vævet på hørtrend er noget, der går temmelig lang tid tilbage, og det er derfor også i orden.

100% bomuld er derimod ikke det ideelle af tre grunde :

1. Bomuld blev ikke dyrket i Europa før i 1500-tallet, og selv da var det stadig et luksusmateriale, at selveste Dronning Elizabeth selv kun havde én undertunika af ren bomuld, og den var en gave fra det spanske hof.

Den var så kostbar, at hun aldrig brugte den!

2. Bomuld former sig ikke efter kroppen. Denne egenskab er noget, der gør hør specielt egnet til undertøj.

3. Hør er et meget stærkere materiale end bomuld og vil ikke gå i stykker så nemt. Desuden er moderne bomuld så raffineret, at det ikke ligner et materiale, man brugte i middelalderen.

Dersom der er tale om andet end et laiv hvor de efterstræber middelalderen og realisme derimod, kan Bomuld selvfølgelig bruges.

Start med at købe hør til din første undertunika.

Dersom du stejler over prisen, så overvej igen, hvor meget materiale du egentlig har brug for til at lave den. Normalt kan du finde en mellemkvalitet, der ikke vil koste mere end hundrede kroner for materialerne til en tunika. Desuden kan du samtidig finde ulden, som skal afløse din første succes ved symaskinen.

Ved materialeindkøb, så tænk sæson. Mange metervare butikker sælger ud af uld varerne, når foråret nærmer sig.

Allergi mod uld? Er du sikker? Er det ikke kun tanken om de højhalsede kradsende hjemmestrikkede trøjer, du fik som barn? Min påstand er, at en god uld ikke kradser. Desuden skal man alligevel have en hør-tunika under.

Man kan så vælge at lave hals udringningen større på uld-tunikaen og derved undgå, at ulden kommer i kontakt med huden. Dersom du virkelig er allergisk, så hold dig til hør.

Materialer du bør undgå

Raffineret bomuld, Polyester, Rayon, Mirofiber, Viskose, Tactel, Fleece, Quilt og Strik af enhver art (F.eks. T-shirt materiale)

Undgå dem. Du vil sandsynligvis hurtigt fortryde, hvis du ikke gik ”for the real thing”.

Hvordan kan man så kende forskel?

Nogle gange står man med et materiale med tvivlsom oprindelse. Man kan så vælge at brandteste det for at bestemme, hvad det er lavet af. Ved at observere asken og dufte til røgen vil du hurtig kunne bestemme, hvad den er lavet af.

Næste spørgsmål, der melder sig, er tit: ”Hvad med blandingsprodukter? Hvordan kan jeg identificere dem?”

Dette er blot at kombinere informationerne i tabellen. Dersom ulden har en stiv hård askerest, er det fordi, den indeholder en høj procentdel af kunstfiber.

Problemet med brandtesten er, at det nogle gange kan være svært at kende forskel på bomuld, hør og viskose Dette løser

du ved at krølle materialet hårdt sammen i hånden. Er det hårdt og meget krøllet, så er det hør.

Figursyning efter grundmønster

Figursyede dragter kåber jakker kjoler skjorter mm

Her er et grundmønster på de dele der er nødvendige dersom du vil fremstille en mere tætsiddende og klædelig overdel.

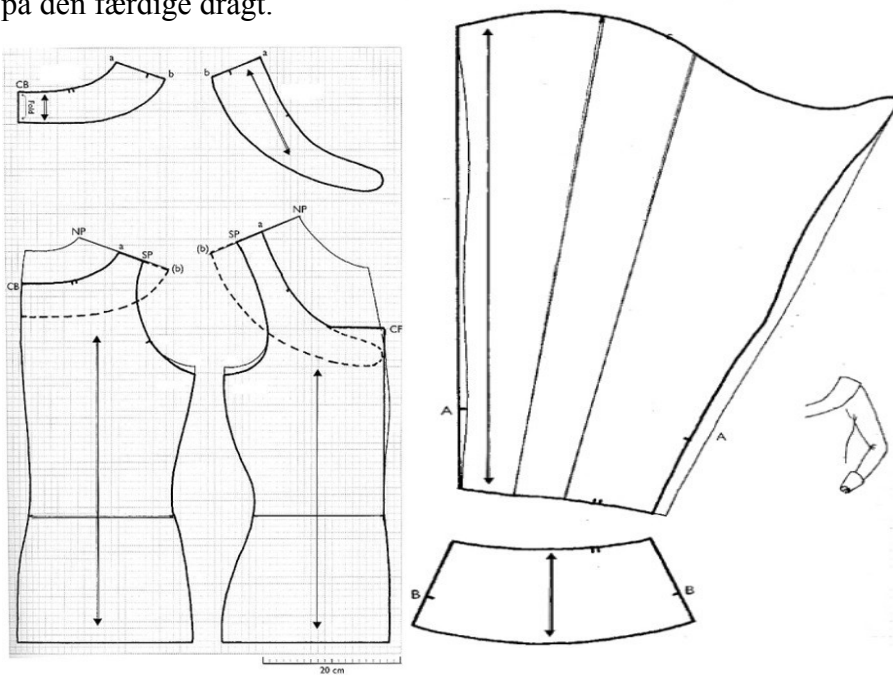
Bemærk at kraven er tegnet ind.

Denne kan F.eks bruges dersom man skal sy en klassisk uthisk frakke.

Husk at man skal tilpasse mønstrene til egne mål for at kostumet skal sidde perfekt.

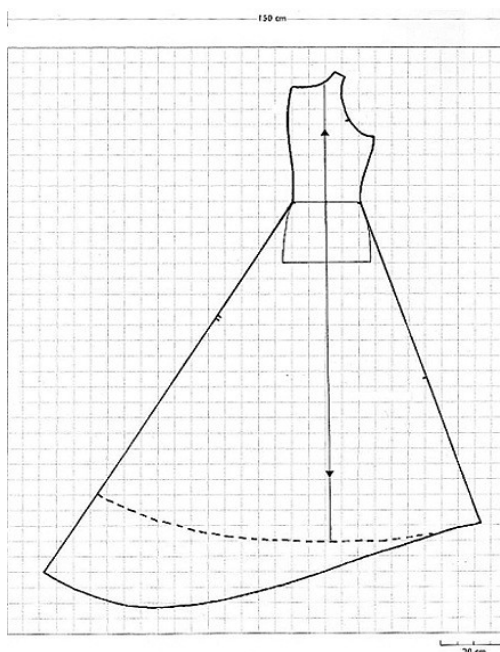
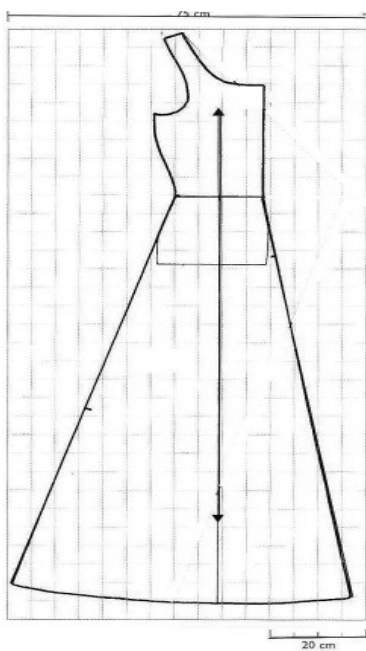
Alternativt kan man fremstille et grundmønster på kroppen af den person man skal lave kostumet til.

Dette er noget mere tidskrævende og omstændig, men til gengæld får man en langt bedre pasform på den færdige dragt.

Her er vist en kjole både med og uden slæb.

Man kan selvfølgelig også vælge at sætte ind kiler og derved opnå endnu større vidde i nederdelen.

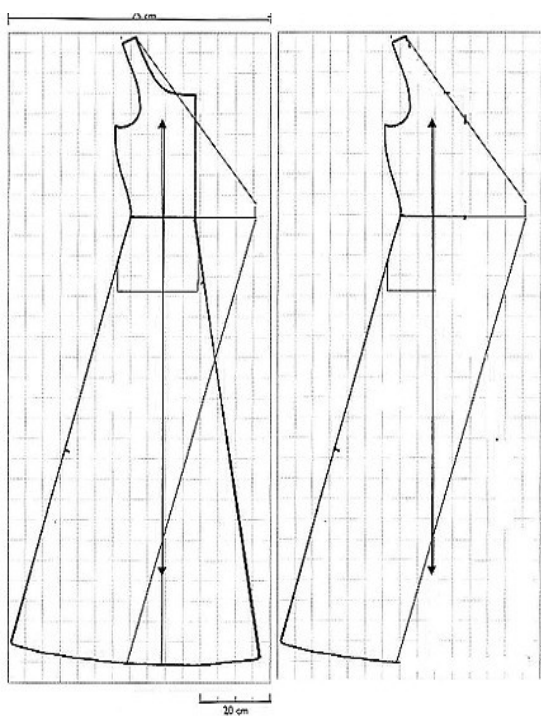

[Disclaimer : Denne guide er skrevet til LT]

Ud fra dette simple mønster kan du variere til de fleste kostume overdele der skal bruges til Legendernes tid.

Som eksempel har vi nedenunder vist hvordan du ændrer det til en serconsk slå om kjole.

Husk at man skal tage hensyn til eventuelle indsnit på grundmønsteret.

Guiden Valg af Kostume

Lidt om sammensætningerne, farvevalg og race/klassevariationer:

Mennesker

Et menneske er nok det sværeste at vælge kostume til, de kan gå i næsten alt klædt på efter mode og stand. Tag hensyn til den gruppe du tilhører (farvevalg og snit).

Se også nordboer, romere

Farver: Alle

Materialer: Uld, hør, bomuld, fleese, velour (Hvis han er meget rig ... ikke nevøs velour), fløjl, poplin, læder og skin

Sko: Almindelige læder sko, tøfler, støvler, sandaler

Nordboer:

Bukser, tunika, kofte over tunika, kappe. Så enkelt kan en nordbo's dragt beskrives. Bukserne kan også være posebukser, men det er nærmest så store som variationerne bliver. Nordboerne er meget glade for brikvævning og anden kantning til deres tøj.

Farver: Alle

Materialer: Uld, hør og skind (kun til for/kantning)

Sko: vikingetidssko, sandaler

Romere:

Typisk tunika der går så langt ned at den virker som nederdel eller kjole, under den bæres der i vintertiden bukser. rigere romere brugte guld og sølv tråd og bånd til at ud smykke tøjet med.

Farver: rød, lilla og hvid

Materialer: Hør, bomuld

sko: sandaler, om vinteren støvler

Skotter:

Mandlige skotter går altid med kilt i klanens farver, de klassiske skotstern. under kilten bære man gerne en tunika agtig trøje. derudover har man lange knæ strømper på.

Farver: Kiltet har skotstærn, og tunikaen har gerne jordfarver.

Materialer: Hør, uld

Sko: sandaler, støvler, sko

Præster:

Præster, klerke, de uundgåelige prædikanter ses mest i kutter (laves den stor nok og med nok "fald" ligner den faktisk også vore dages præstekåbe minus pibekrave).

Farver: Sort, hvid, rød, brun (mere alá munk)

Materialer: Uld! Bomuld, poplin, velour.

Sko: Alle

Gnomer:

En gnom vil typisk være at finde i en kofte over en underkofte (altså, en mere kropsnær udgave) med tilhørende posebukser. Tøjet er typisk simpelt og praktisk, uden udsmykninger, da sådant ville gå i vejen.

Farver: Rød, ubleget hør/uld, grå og brun.

Materialer: Uld, hør, bomuld

Sko: støvletter, eventuelt med hæl for at hæve højden

Hobbitter:

Hobbitter går i skjorter med en vest over, bukser og sko der nærmest minder om tøfler. Husk på at hobbitter er et meget mageligt folkefærd, og deres tøj er derefter.

Farver: Grøn, brun, hvid, nuancer af skovfarver

Materialer: Uld, hør, bomuld, Fleece, velour (hvis han er meget rig ... ikke nervøs velour), poplin, fløjl, læder.

Sko: Tøfler/almindelige læder sko

Dvæрге:

Dværgene, bjergenes stoute folkefærd, altid klar på at arbejde i minen eller andre steder. Det aftegner sig i dværgenes påklædning, for de er som gnomer praktisk påklædt, således at de altid kan komme til at lave noget arbejde. At de så ikke har gnomers æstetiske sans, er et helt andet kapitel. Et forklæde af læder eller meget groft stof er en god ting, og sammensat med en kofte og et par bukser (plus et stort busket skæg) har man faktisk opskriften på en dværg.

Farver: Lys grå, mørk grå, brun

Materialer: Læder, lærred, uld.

Sko: Støvler

Magere:

Magerne er et folkefærd, som på trods af deres meget forskellige baggrunde i høj grad klæder sig ens. Lange kutter/kåber er et must, og et bælte med mange bælte punge i er en god tilføjelse.

Farver: Varierer alt efter personlighed og race; hos elvere primært hvidt, grønt eller lyst blåt, mennesker alle farver og sortelvere sort og lilla. Andre racer klæder sig hvidt, sort eller rødt alt efter deres magiske tilhørsforhold. Broderier og lignende kan forestille magiske symboler, eller magiske runer, og være udført over hele kutten.

Materialer: Silke, bomuld, hør, poplin

Sko: Tøfler, sandaler, bare fødder

Orker, skovtrolde, gobliner:

Fælles for disse er en tendens til kun at iklæde sig sporadiske klædninger, som så dækker kroppen så-som-så. Iturevne kutter, indsnøringer, bukser der er syet ude af facon og lignende.

Farver: primært sort, men også jordfarver og Evt. mørk armygrøn findes i sortimentet.

Materialer: Læder, skind/pels, uld, hessian

Sko: Sømbeslåede støvler

Elvere:

Det høje folk, det smukke folk, De Hvide - ja, navnene er mange, og elverne udstiller i høj grad deres skønhed endnu mere end andre folk -alt skal være så smukt som muligt. Elvere går typisk i elverskjorter med enten meget smalle posebukser eller stramme hoser. En kappe der hænger elegant over skuldrene, og handsker for at fremhæve det slanke.

Farver: Farven bestemmes ud fra hvornår den enkelte elver er født, og elverens familie Lyse, klare, dog ikke lyserød

Forår: Sarte farver, Pastelfarver, hvid, guld og sølv, lyslilla, -gul, -rød med mere (aldrig lyserød)

Sommer: Frodige farver, dybgrøn, hvid, klare blomster farver Ofte grøn, med en smule andre farver som dekoration

Efterår: Brunlige, orange, røde, grønbrun, oliven, hvid, guld med mere

Vinter: Hvid forskellige pastelblå og lyseblå, grå, sølv.

Materialer: Tyndt uld, hør, bomuld, silke, poplin, velour

Sko: Slanke støvler, tøfler

Ekstra til Elvere:

Sørgende Elvere går typisk klædt i sort, da det er sorgens farve.

Skov Elvere:

Skov elverne bærer elverskjorter under en mere lang elvervest, de har et par stramme bukser. De bærer også gerne en kappe med hætte. deres fodtøj består et par elegante støvler. Ved skjortekanten bæres et par bracers (armbånd). der bruges gerne pæls til at ud smykke med.

Farver: Brug skemaet under "Elver" til at bestemme skjorte og bukser, typisk er en overdragt og kappe grøn så elveren falder ind i naturen.

Materialer: Uld, hør, bomuld, silke, velour (aldrig nervøst), pæls.

Sko: slanke støvler.

Høj Elvere:

Høj elverne går klædt i elverskjorter og et par stramme bukser, over det har de gerne en lang åben kåbe. Høj elver krigere har i stedet for kåben en lang kappe som selvfølgelig hænger elegant over skulderen.

Farver: Brug skemaet under "Elver" til at bestemme skjorte, bukser og kåben.

Materialer: Hør, bomuld, silke, velour

Sko: Slanke støvler.

Sortelvere:

Sort. Sort sort sort og lilla. Eventuelt mørkerød og mørkeblå, disse farver dominerer hos det arrogante og onde sortelverfolk, der mest klæder som deres lyse brødre, de almindelige elvere.

Farver: Sort, mørkerød, lilla, mørkeblå

Materialer: Tyndt uld, hør, bomuld, silke, poplin, velour

Sko: Slanke støvler, tøfler

Kilde:

Andreas Baumann

Nikolaj Taul Krümmel

Artikler er skrevet af Nikolaj Krümmel -- denne kommer fra FRF's hjemmeside og har legal ret til at være der..

Baret

foto : Peter Munthe-Kaas

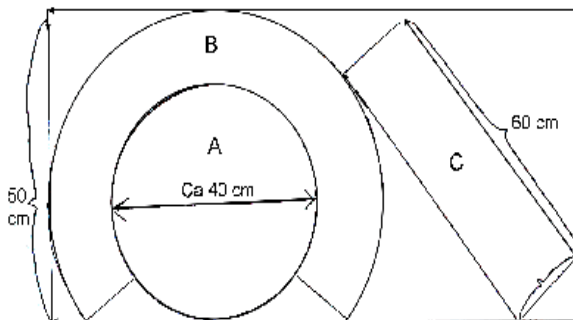
Tegningerne viser hvordan man måler op, og klipper en nem hue, der består af tre eller to dele.

C = Linningen

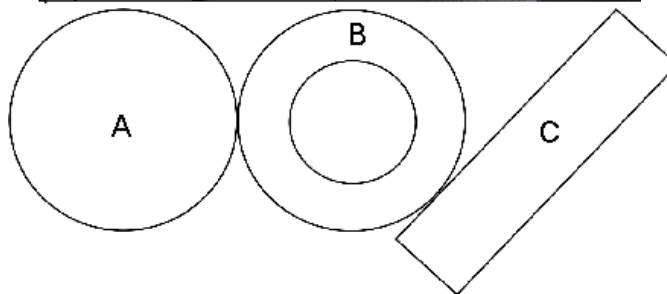
B = Underpullen

A = Overpullen

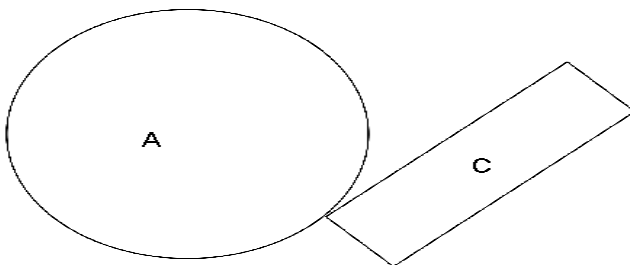
Læg mærke til at C er lagt på skrå af stoffets trådretning, for at sikre elasticitet, og derved bedre pasform.

Yderkanten af B syes sammen med yderkanten af A efter at B er set sammen midt bag.
Derefter syes C sammen i den korte ende..- foldes dobbelt og syes fast til inderkanten af B.

Samme fremgangsmåde, på nær af at B ikke skal syes sammen midt bag.

Den sidste er lavet af to dele, og er nemmere at klippe, men noget mere besværlig at sy. (Som foto)
Den består af en cirkel på Ca. 50-60 cm. i diameter, og den samme linning som de to foregående.
Ydercirkelen lægges i fold, indtil den svarer til linningens Ca. 58cm. Derefter syes den på som de to tidligere modeller.

Desuden kan man selvfølgelig også lave en filtet baret som man også kender den fra militæret. Dende model har jeg ikke udarbejdet en guide på, men jeg vil i første omgang henvise til salg af secondhand baretter fra ass. militære overskudslagre.

Braies

(Serconske bukser)

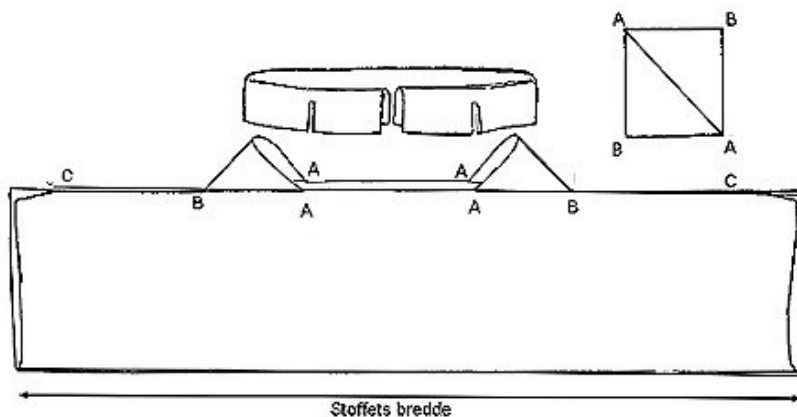
[Disclaimer : Denne guide er skrevet til LT]

Denne tegning viser hvad jeg prøver at genskabe i form af serconske bukser

Nogle meget enkle "braies" der ikke bare er som der blev foreslået tilbage i opstartfasen til LT6, men også nogle der er nemme at forklare og sy.

Den viser en form for tidlig middelalder braies og jeg har fået ideen fra bla.. dette [netsted](#)

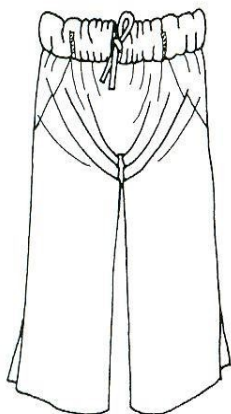

Efter at have studeret Div. kildeangivelser, blev jeg enig med mig selv at alle de kendte nettilgængelige braies- mønstre var for komplicerede til mit formål.

Så derfor har jeg lavet min egen mønster der er nemmere at formidle på nettet og desuden er meget nemt at sy.

I al sin enkelhed går det ud på at bruge hørens bredde og bibeholde ægkanten til underkanten af buksebenene.

Ingen unødvendige sømme, intet stofspild, kun et spørgsmål om at linningen skal være større end største hoftemål. Lad eventuelt en lille slids stå åben nederst på benet og husk at indsætte kiler på hofterne Husk desuden at lave to små slidser til hosebåndene, og ellers er det bare med at komme i gang. Desto længere stykke stof, desto større pos i bukserne og er en af de ting det serconske folk er kendt for.

Mål på delene ?

Ja..- du skal bruge et mål på dig selv, største hoftevidde. Dette tager du ved at bruge et målebånd og forme en cirkel som du tager op og ned om hofterne for at finde ud af hvor meget der skal til som minimum for at få bukserne op og ned. Dette mål kalder vi H
Dette mål skal du bruge inden du køber stof.
Stofforbrug : Du skal bruge mål $H + 25\text{cm}$ i 140 cm bredde i Str. S-L
I store størrelser skal du bruge $H + 40\text{ cm}$

Denne tegning viser hvordan bukserne gerne skulle ende op med at se når de er færdig syede

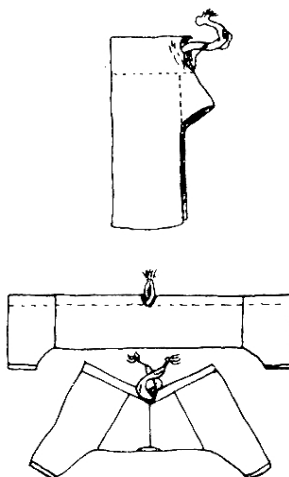
I al sin enkelhed går det ud på at bruge hørens bredde og bibeholde ægkanten til underkanten af buksebenene. Ingen unødvendige sømme, intet stofspild, kun et spørgsmål om at linningen skal være større end største hoftemål.

Lad eventuelt en lille slids stå åben nederst på benet og husk at indsætte kiler på hofterne
Husk desuden at lave to små slidser til hosebåndene, og ellers er det bare med at komme i gang. Desto længere stykke stof, desto større pos i bukserne og er en af de ting det serconsk folk er kendt for.

Her er et billede af mine første braies efter dette mønster. Som man kan se er der ingen lov der forbyder at lave dem i en til lejligheden passende farve.
Man kan også se, at til børn er det samtidig et mønster til stumpebukser der sagtens kan bruges uden hoser, men det er sjældent eller aldrig du vil se et serconsk barn der ikke har sine ofte meget pyntede hoser på.

Denne tegning giver et bud på andre mønstre til braies.

Bukser

Bukser er blandt det mest almindelige stykke tøj man har på sig.

Den har en historie der går lang tid tilbage i historien, og det i mange forskellige udviklings trin og udformninger igennem historien..

De tidlige bukser var meget enkelt skårne, og bestod (mener man) af et stykke stof, hvor man klippede et v i midten som dannede skridtsømmen.

I takt med at overdelen blev længer, tunikaer og kjoler, forsvandt behovet for at have hele bukser.

Man minimerede bukserne til at blive til et par strømper med fod som man festet i et bælte i taljen, disse strømper kaldes hoser.

På 13-14-tallet når tøjet begyndte at blive kortere og modellerne mere snævre, begyndte man at sy hoserne sammen igen for at "beholde anstændigheden", og de fik igen formen som vi kender til endnu i dag.

Formen på bukserne har varieret meget igennem årene. Lange og vide ..- korte og vide ..- lange og smalle ..- korte og snævre ..- med slidser, remme, knapper og utallige andre variationer.

Bukser har gennem tiderne været et mandligt stykke tøj frem til første verdenskrig.

Mange men døde i krigen og et mere maskulint mode skabtes for kvinderne.

Moden kaldtes garcon (fransk. for drenge) og indebar at også kvinder begyndte at bruge bukser til mange mænds fortrydelse.

Moden overlevede, udvikledes og nu er bukser lige så almindelige på kvinder som mænd (i det mindste i vesten).

Efterstræber arrangørerne et så autentisk middelalder laiv som mulig,

bør pigerne altså have kjoler, men taler vi om en fantasy-setting med middelalderindslag, er jeg af den opfattelse at pigerne selv skal vælge hvad der passer bedst til deres rolle.

Her har jeg valgt at begynde med grundmodellen, den enkleste at begynde at sy om man ikke har så stor erfaring.

Den består af to forstykker og to bagstykker, disse danner hele buksen, så nemmere kan det ikke være.

Mønstret konstrueres og lægges siden ud på stoffet som man skal bruge til buksen (glem ikke at du bør ha vasket det

inden du syr av det).

Buksen tegnes ud på stoffet og klippes ud. Der som man har nogle velsiddende bukser kan man sagtens bruge dem, og tegne dem af.

Vær nøje med at klippe til alle buksedelene på en gang når du holder på at klippe.

Vær også nøje med at markere ud alle afmærkningerne, folder og andre markeringer.

Zik-zak eller overlock alle buksedelene for at undgå at de trævler op i kanterne.

Har du ikke mulighed eller kundskab til at konstruere buksemønsteret, kan man nemt skaffe et godt buksemønster i nærmeste stofbutik.

Vælg en model med så lidt detaljer på som muligt og brug kun for og bag stykket.

Har modellen ikke tillagt ombuk til løbegang i overkanten af buksen, skal man selv lægge til de Ca. 7 cm ovenover der skal bruges for at lave en løbegang.

Læg sammen bagstykke og fremstykke ret mod ret og nål sammen i ydersømmen.

Læg mærke til at delene er uens, det er helt rigtigt.

Sy sammen ydersømmen, damp.

Nål derefter sammen indersømmen og sy den også, damp.

Vend et av benene ret og lad det andre være med vrangsiden udad.

Put i det retvendte ben i det ikke vendte og pas ind skridsømmene mod hinanden, nål og sy sammen.

Damp. Derefter er det bare at sy en løbegang i kanten til snoren. (se nedad).

prøv af buksens længde og søm op benene.

Her vises to eksempler på linninger. Den ene med en løbegang til at trække sammen buksen, den andre er som næste bukse beskrivelse, men har en snor i gylpen i stedet for knapper.

Variation

Denne buks er en udvikling av grundbuksen.

Buksen har fold på forstykket for at øge vidden, højere skåret talje uden linning og en spænde på bagstykket for at kunne regulere vidden, den har desuden en gylp med knapper.

Denne model kræver større sy-kendskab.

Denne buks skal ha en knappegylp og den begynder man med.

Til knappegylp skal man bruge to venstrestykker eftersom knaphullet skal sidde i den. Sy på højre gylpdelen og gør den klar.

Sy yderkanten på den venstre gylpdelen.

Vendsy sammen knapgylpdelen med foret ,damp,vend ret og zigzag sammen delens formede kant.

Marker ud knappehullerne og sy dem.

Læg på knappedelen over venstre gylpdel.

Sy sømme gennem knappedelen og gylpdelen kun mellem knaphullerne.

Sy derefter gylpstikningerne genom både gylpdel og yderstoffet for at holde sammen gylpen.

Forreste skridtsøm syes sammen fra gylpen, og ned til 2cm fra forreste skridtsøm, dette for at indersømmen senere skal

kunne syes
Foldene lægges og stikkes ned for at sidde på plads.
Indsnittene på bagbuksen syes sammen.

For og bagbuksen syes sammen i ydersømmen og den dampes delt som på billedet.
Indersømmen syes sammen og dampes på samme måde.

Dolzansk Jakke

I forbindelse med Legendernes tid blev der skrevet ny kulturtekst til dolzanerne, og i den forbindelse skulle der også laves nogle karakteristiske dragter.
De lange jakker var inspireret af Engelske søofficerer og pirater fra et ønske om at fjerne det middelalderlige præg der i brede kredse forbindes med Fantasyrollespil
Der blev lavet nogle udkast, og efter ønsker, lavede jeg nogle skitser, og gik i gang med at udarbejde mønster.

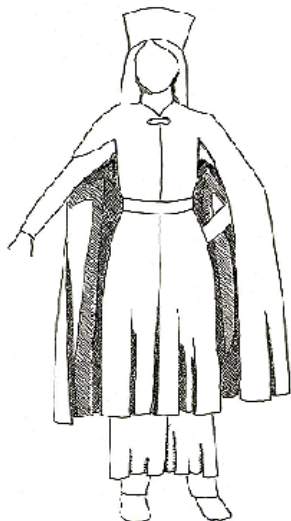
Ud fra mønsteret modificeret med grundmønsterets mål, klippede jeg alle delene ud og reverset x 2 og strøg strygelærred på for at afstive den foran.
Jeg lod slidserne stå åbne Ca. 2/3 bag, og brugte guldagramaner og messingknapper til at dekorere den med.
Om jeg lykkedes at lave det tænkte må være op til den enkelte.

Favoritkappen

Den bedste kappe

Kapper er nemme at lave, og en af de beklædningsgenstande jeg oftest har blevet spurgt til råds om. Jeg har tidligere lavet en mere generel guide til kapper, der ligger her.

I denne workshop vil jeg lave en uddybning og egentlig forklaring med tilhørende tips om hvordan man fremstiller min favorit.

3/4-sols kappen med ærmeslidser.

Dette er hvad jeg anser for at være den optimale kappe i de fleste materialer.

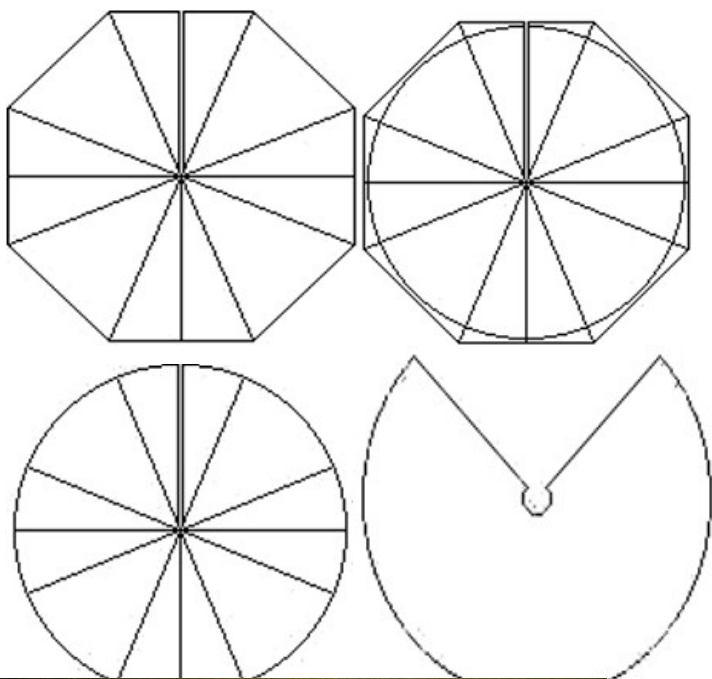
Den ikke alene ligger perfekt på skuldrene, men den lukker også perfekt foran uden at folde og klumpe. Den er sådan set også "skræddersyet" til en normal anatomi, d.v.s. den lægger sig naturlig rigtig på plads og følger skuldrenes naturlige form. Historisk set er denne kappe en "fake" og der er intet belæg for at den er brugt tidligere end medio/slut 1500-tallet, men den er funktionel, udover at den ser godt ud.

Jeg vil til de fleste formål anbefale at bruge rene naturmaterialer ;

Uld, hør, silke, hamp, bomuld. Til den pæneste kappe, og som jeg på det varmeste kan anbefale, er uld.

Ved at vælge kunstige materialer bliver der tilføjet nogle egenskaber i metervarene der ikke er ønskelige i mange tilfælde

Som eksempel kan jeg nævne at en uld der bliver tilsat mere end 15-20 % akryl /polyester nemt kan blive for varm om sommeren, hvorimod en ren uld har en tempererende effekt.

Tegningen viser en principskitse af selve kappen.

at sætte på mål er et fiktivt spørgsmål, da længden vil være individuel, men mønsteret det samme uanset personens figur og størrelse.

Den nemme måde at lave kappen på, vil være ved at beslutte sig for at stoffets bredde = kappens længde.
Den kan så klippes ud i tre stykker, bagstykke = 3m = halv sol.
På billedet er vist hvordan man til fold ved hjælp af målebånd nemt kan måle ud, og klippe kappen.
Forstykket der i alt består af 1/4-sol = 1,5m kan passende lægges under, og klippes samtidig.

Ved at konstruere mønsteret som på billedet, kan man lave en stor hætte dersom man vælger at ikke sætte en krave eller belægning på.

Den kilesyede

Nå..- Det var så den nemme løsning. Jeg vil nu gå over til hvordan man laver den noget mere omstændige, men alligevel en hel del bedre kappe.

Den kilesyede kappe

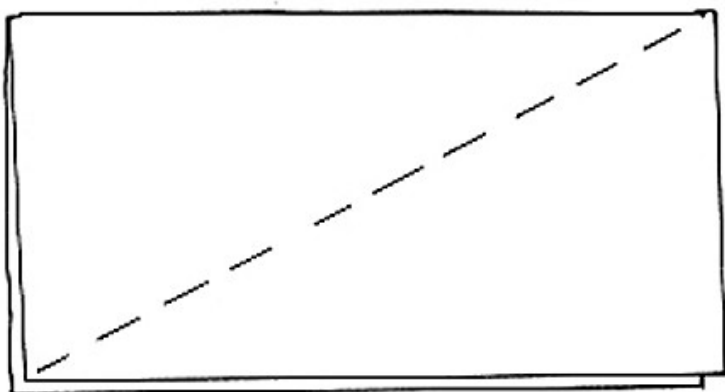
Og hvad er det der gør at denne en hel del mere omstændige og tidskrævende måde giver et så meget bedre resultat, at man bør gøre det ?

Det er et spørgsmål om stoffets naturlige fald, samt trådretning.

Her er en tommelfingerregel der gælder for stofforbrug :

Kort kappe op til 1,15 = 2 x kappens længde.

Lang kappe over 1,25 = 3 x kappens længde.

Her er en klippeplan til når stoffet er til fold. d.v.s at der skal 2 eller tre gange dette stykke afhængig af kappens længde.

Her er de ud klippede dele lagt ud til fold midt bag.

Jeg vil på det kraftigste anbefale, at man vælger at lade slidserne og forstykkerne være trådlige, ellers kan man risikere at sømmen "buler", eller ganske enkelt "falder forkert".

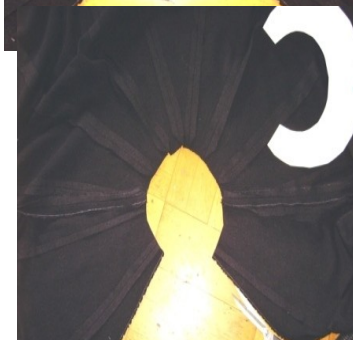

Sy stykkerne sammen, og lad ærmeslidserne stå åbne.

Alle sømme skal dampes inden man begynder at lægge op kappen, sy belægning eller krave/hætte på.

Først laver man en skabelon i papir, der passer med hals åbningen man skal bruge

Klip Halsudskæringen tilsvarende samt en belægning.

Bemærk at kappen der skal foldes om foran er noget længere foran.

På billedet nedenunder kan du se den færdig klippede belægning. Desuden er alle de overflødige hjørner i sømrummet klippet væk, for at halsen ikke skal blive for klumpet.

Sy belægningen på foran med den del af kappen der udgør ombukket, og sy den derefter sammen foroven ret mod ret.

Fold belægningen på plads til retten af stoffet, så skulle den være færdig, og klar til at lave en eller anden form for lukkeanordning.

Tips til finish

Her er et par tips du kan bruge for at få hjørner og ender mere lækre, og nemmere at lave.

Fold ombukket foran på kappen og sy en lille søm Ca. 2-3 cm fra nederste kant, og vend om på retten. Det samme skal du gøre i slidserne. Billedet nedenunder viser hvordan du derefter får en meget pænere afslutning.

Når kilerne er syet sammen, så klip sømrummet skråt af forinden .

Det vil være med til at forhindre en klumpet søm når du skal lægge den op.

Når du lægger den buede søm op forneden på kappen, trækker du i den nederste del af stoffet, og damper ud de folder der dannes.

Dette er nemt at lave i naturmaterialer som hør, og i særdeleshed uld.

Ærmeslidserne forstærkes ved at sy over sømmen, og slidsen dannes naturlig ved at lave den i sammensyningen.

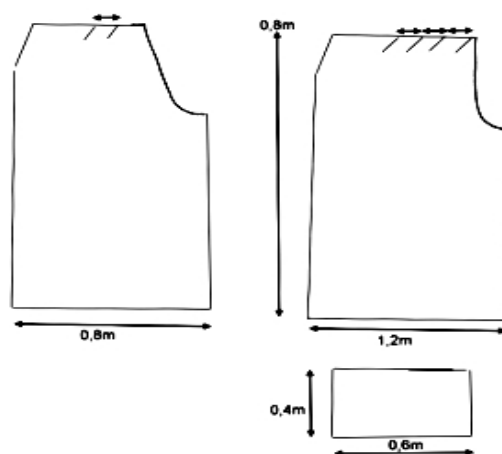
Hakamas

[Disclaimer : Denne guide er skrevet til LT]

Ariconere er som oftest mørkhårede mennesker. De klæder sig i sorte og grå nuancer suppleret med et bredt metallisk taljestykke, og i enkelt tilfælde også omkring håndled og underben. Disse er ombundet med bånd i sort eller mørk grå. I daglig tale omtalt som "kejserens lænker" og viser folkets dedikation til deres udødelige kejser. Hakamas er enten som et rør eller meget vide benklæder foldet sammen og vedhæftet til et bredt metalfarvet taljestykke, omviklet af bånd.

i Imperiet kaldet kejserens lænke.

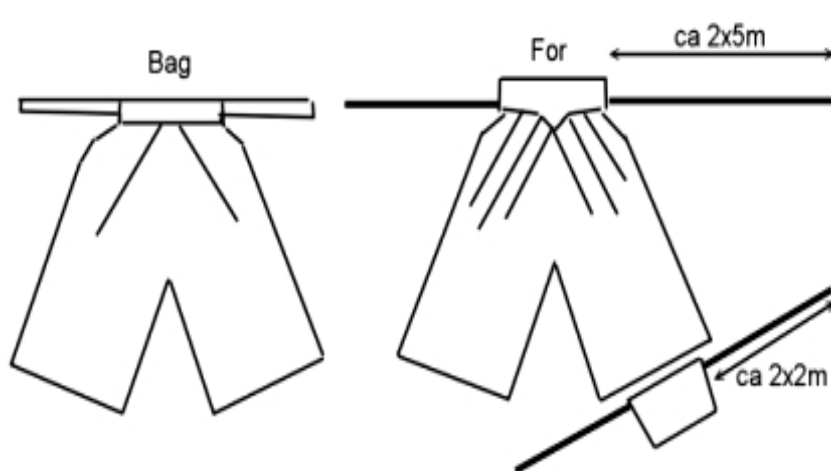

Hakamas består af To for og to bagstykker, linning og eventuelt manchetter til nederst på benene.

De angivne mål er Ca. mål.

Folderne foran og bag på bukserne er oprindelig kulturbestemt, men i denne sammenhæng egentlig kun bibeholdt på disse tegninger fordi de ser cool ud.

Almindelige posebukser kan med andre ord lige så gerne bruges.

For at lave de Metalfarvede manchetter og i særdeleshed taljestykket, kan jeg efter at have afprøvet at sy ikke mindre end 3 x Imperiske hakamas på det varmeste anbefale at bruge corsagestivere for at opnå den ønskede stive-effekt.

Desuden vil det være en god ide at sy båndene fast i sidesømmene, og eventuelt også lave hæfter eller en meget godt skjult lynlås i den ene side for at det ikke skal være alt for tidskrævende at klæde sig af og på. Husk dog at hakamas ikke er et "must" men et forslag til de Imperiske benklæder der har vist sig at være meget

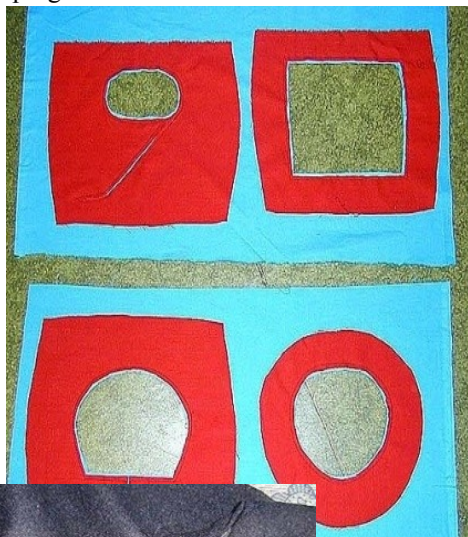
passende, især som et supplement til kejserens lænker.

Ovenfor er principskitser med Ca. mål til fremstilling af disse bukser.

Halsudskæringer

Belægning til hals åbning

At lave en belægning er meget nemt. Følg denne billedserie, og der vil forhåbentligvis ikke være så mange ubesvarede spørgsmål.

Man klipper en kopi af hals hullet, og syr den fast i åbningen med Ca. 1 cm. sømrum.

Faconen på halsudskæringen kan varieres i en uendelighed, men fremgangsmåden er den samme.

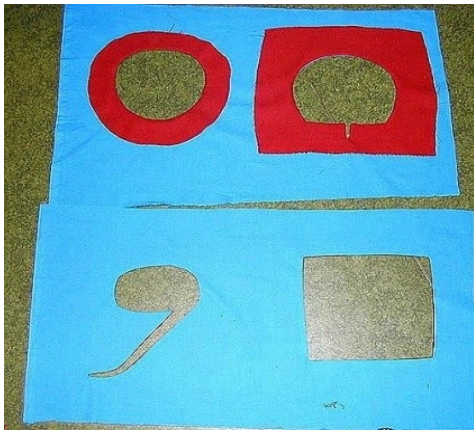

Husk at klippe hakker samt fjerne overskydende stof i spidser. Ellers vil det bule og rynke, og komme til at se underlig ud.

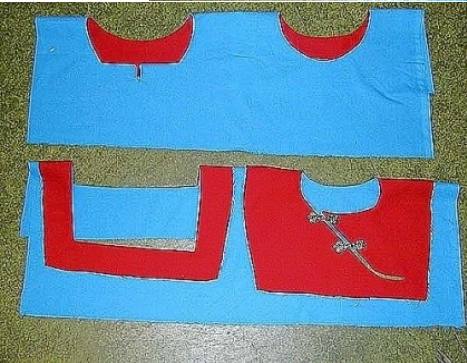
Når du vender belægningen skal du huske at bruge strygejern.

Dette anser jeg for at være forskellen på om det overhovedet er ulejligheden værd at sætte sig til symaskinen i det hele taget.

Her er nogle variationer.
De er vist både på ret og vrangsiden.
Det er her man skal tage stilling til om man vil have en udvendig, eller indvendig belægning.
En udvendig belægning er en dekoration i sig selv.

Her er de samme vist foldet ned,
så man kan danne sig et indtryk af den færdige hals åbning

Man folder derefter belægningen ind og syr den fast til stoffet.

Man kan selvfølgelig vælge at sy det fast i hånden som på billedet her.
Uld broderi garn

kan fås i et utal af farver.

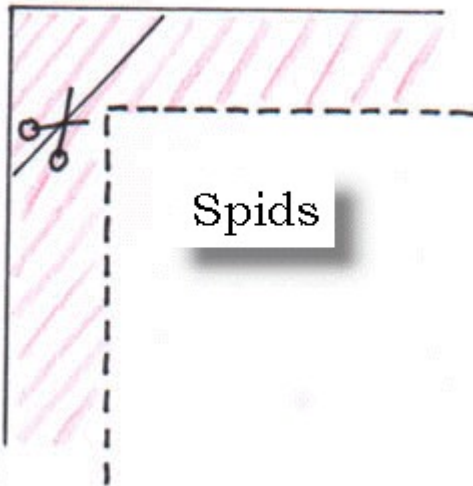

Alternativt kan man vælge at sy en eller anden form for pyntebånd over syningen, men vær opmærksom på at det ikke kommer til at rynke.

Hjørner og spidser samt kurver

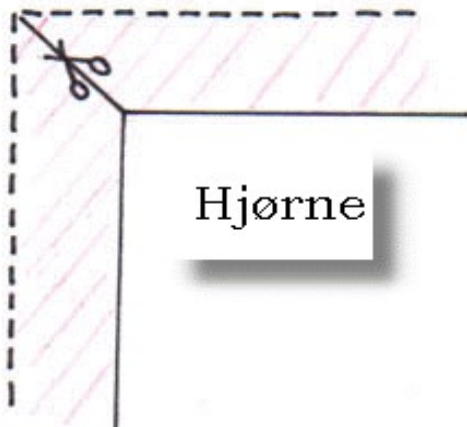
Sy pæne hjørner - kurver - spidser

Det er altid vigtigt at være nøjeregnende og kritisk når man syr, det er tit de små detaljer som gør at resultatet bliver godt.

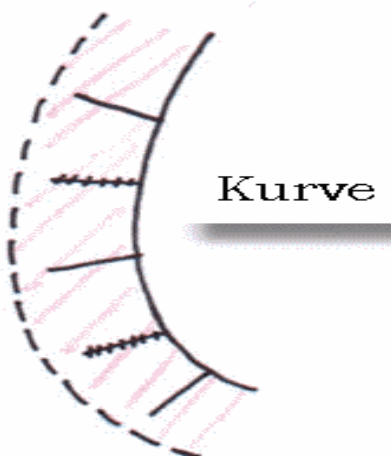
Sy Spidser

Spidser kan være svære at få til så de ser ud som spidser, løsningen er at klippe "rent" sømrummet som tegningen viser. Den stiplede linje er syningen og det rød stregede området er sømrummet. Saksen viser hvor du skal klippe rent sømrummet. Var nøje med at ikke klippe for tæt på sømmen eftersom den kan gå i stykker, efterlad Ca. 2-3 mm sømrum (5 mm eller mere dersom det er et tyndt og løst vævet stof). En god ting er at sætte stinglængden på symaskinen ned til Ca. 1,5, så bliver sømmen både tættere og stærkere. For at vende spidsen, skal du bruge en spids genstand, gerne med udformning som en smal buttet blyant, Jeg bruger selv en plastkuglepen uden indhold. Vær forsigtig, det er nemt at lave hul med en for spids genstand, eller ved at bruge vold.

Sy hjørner

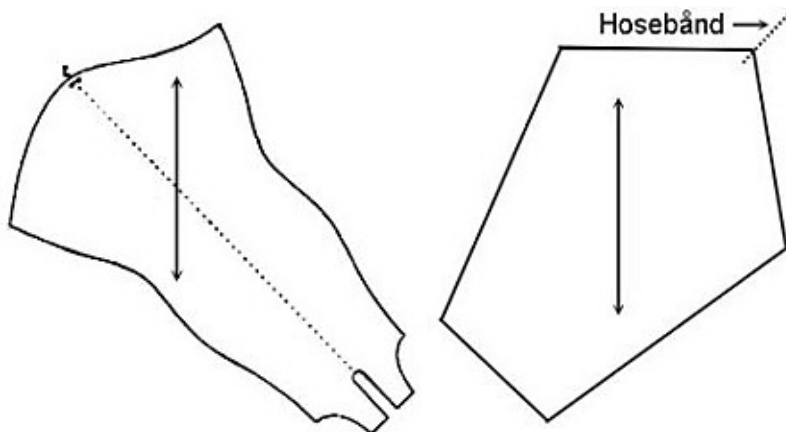
For at det ikke skal trække sig i hjørner når man vender tøjet på retten, skal man klippe et indhak til 1mm fra hvor sømmen går. Den stiplede linje er syningen og det rød stregede området er sømrummet klippet, saksen viser hvor du skal klippe. Også her vil det være en god ting er at sætte stinglængden på symaskinen ned til Ca. 1,5, så bliver sømmen både tættere og stærkere

Sy kurver

Når man skal vendsy kurver kan disse trække i sømmen dersom man ikke klipper hakker i sømrummet. Den stiplede linje er syningen og det rød stregede området er sømrummet. Hak ned til Ca. 3-5 mm fra sømmen, og desto mere kurve, desto flere hak. Sørg for at gøre det med jævne mellemrum. Ved meget tynde og porøse stoffer, vil jeg anbefale at hakke hver anden gang i de to lag stof, for at ikke gøre syningen alt for skrøbelig.

Hoser

Hoser er oprindelig middelalderens bukser, og kan kort sammenlignes med moderne benvarmere.

De kan både være lange og korte..- løse, og tætsiddende, og har skiftet facon gennem tiderne.

For at få hoserne komfortable bør man klippe dem på skrå for at udnytte stoffets naturlige elasticitet der er på den "skæve" led i fastvævede materialer.

Dette vil desuden også forlænge hoserens levetid.

Snorene som man binder hoserne fast til braisene med bør laves i en eller anden form for let elastisk snor. Tilbage i middelalderen blev de lavet af bånd i forskellige slentrede eller flettede teknikker.

Efterhånden som overdelene af dragtene blev kortere, blev hoserne længer og mere figursyede.

Dette fotografi viser forløberen til de sammenføjede hoser der igen er forløberen for moderne tiders bukser.

Yderstof er uld og inderstof er hør. Begge dele er selvfølgelig klippet på skrå, men den store forskel ligger i at der er ikke mindre end 3 hosebånd der er til at sætte fast til et bælte.

Hoser, Hiorths version

Et sted hvor mange livere hopper over hvor gærdet er lavest, er bukserne, de er ofte dækket af andet eller også tager man bare et par sorte jeans/militærbukser på, og håber ingen ser det...

et par fede bukser kan dog gøre meget for din rolle, et par simple bukser tager ikke særligt lang tid og du kan sagtens lave flere par så du ikke bruger de samme bukser til alle dine roller.

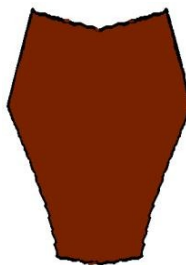
for at gøre det endnu nemmere, havde man ikke fundet på lommer i bukserne i middelalderen, derfor alle de bæltepuge og tasker som man ser, altså behøver du ikke at lave lommer. Egentligt skal du bare lave to stykker stof som dem

nedenunder og sy dem sammen (husk at gøre plads til at de kan åbnes foran gerne med nogle knapper eller velcro hvis du er doven, kanpper er federe)

bukserne kan udsmykkes med kantbånd, omsnøringer om læggen, store bæltter osv.

toppen af stoffet skal være
 $\frac{1}{2}$ af omkredsen af din hofte + 10cm.
Stoffets længde skal være fra din navle til bunden af anklen, hvis de er
lange nok er der plads til at bæltet kan holde ordentligt og at bukserne
dækker dine grimme kondisko
Bunden af stoffet skal være op
til 15 cm. bredere end din ankel
så der er plads til ekstra tøj og
at de kan komme ud over dine sko

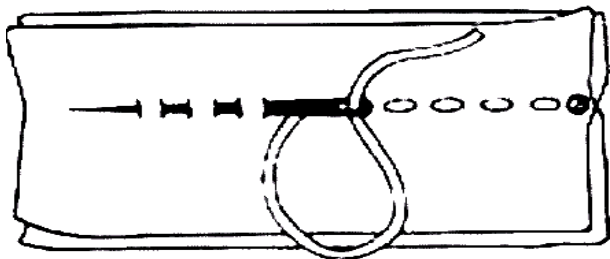
Håndsyning

Syning for hånd

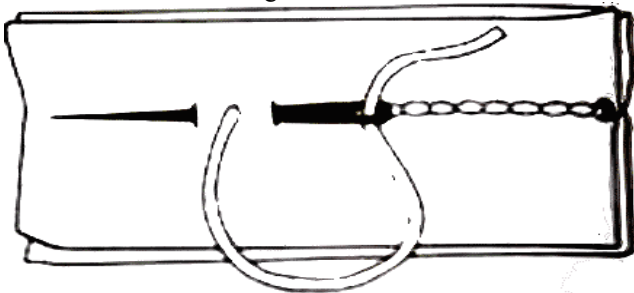
Ja..- der findes en hel masse resurser på nettet til autentisk middelalder søm, men det er ikke min tanke at forsøge at overtale nogen til at gå ud og gøre ligedan.

Men af afslutte en dragt med håndsyning, frem for maskinsøm vil i mange tilfælde lige give afslutningen det sidste lille pift der får det til at fremstå som noget "ikke nutidig", og det er vel egentlig det der er meningen med disse sider, so here goes:.

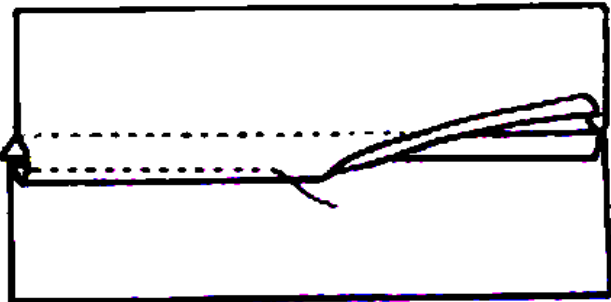
Ligesøm : Denne søm er måske ikke ligefrem den stærkeste, men til at lægge op tøj med, eller at f.eks. lægge ned en belægning med, er vel noget af det nemmeste og hurtigste.

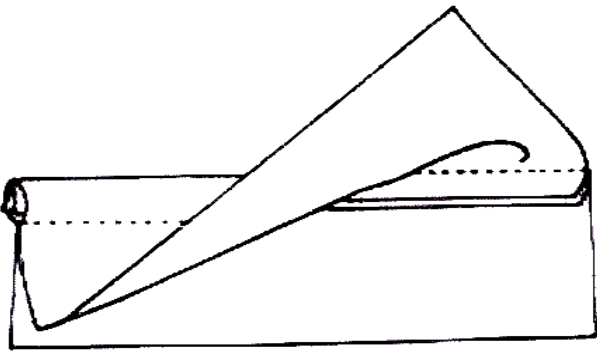
Bagsting : En hel del stærkere syning, som jeg klart vil anbefale, dersom det er tale om noget der er udsat for en eller anden form for belastning.

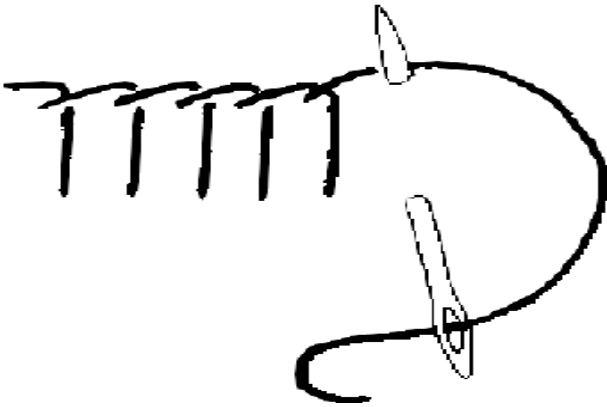
Fransk nedfælded søm : Efter man har syet tøjet sammen, kan man vælge at yderligere folde sømrummet ned, og dels forstærke syningen med denne ekstra søm. Den vil samtidig skjule trævlekanten, og være bedre end zik-zak på symaskinen til formålet. (Desuden nemmere og hurtigere)

Fransk søm: I lighed med den nedfældede franske søm, har den til formål at skjule/sikre trævlekanten (forhindre materialet i at frynse/trævle) Den har dog ikke den samme forstærkende virkning som den nedfældede franske søm.

Knaphulsøm : Denne syning vil jeg anbefale til brug ikke bare til knaphuller, men alle "rå" kanter der af den ene eller anden grund ikke skal sømmes op.

Hætter

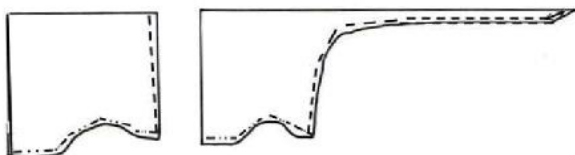
foto : Peter Munthe-Kaas

I dette afsnit vil jeg kort ridse op nogle forslag til hætter.

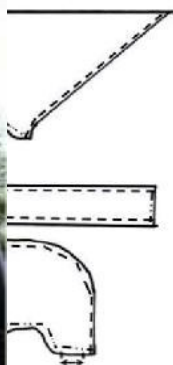
Når man har valgt den kappe man gerne vil lave, er der tid til at overveje hvilken hætte eller krave der skal på.

Det er selvfølgelig også mulig at helt droppe både krave og hætte, og enten lave en belægning, eller sætte bånd på .

Uanset hvad du vælger, så husk at nedenstående kun er forslag til hætter. Det er ikke forbudt at være kreativ.

Her er billeder af nogle hætter. Til venstre den halvcirkelformede der er lagt i læg hele vejen, og fæstet til en kutte.

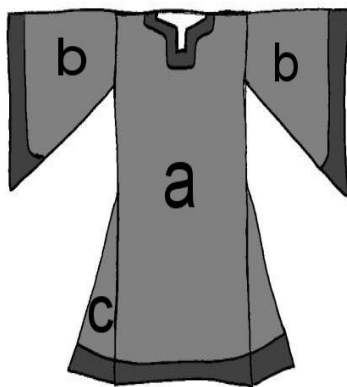
sammen

til krave

→
g til fold

Kofte

Koften er ligesom kutten et godt multi

kostume, næsten alle fra bonde til adelsmand gik med kofter.

En kofter ligner meget en moderne trøje, blot syet mere firkantet og løst siddende, bla. på grund af at stoffet er mindre smidigt end moderne stoffer.

Koften kan sys stort set på samme måde som en kutte, blot med mere simple ærmer, som sjældent går længere end til 10 cm. fra håndledet. og som går lidt længere ned end bæltstedet.

Ting som er vigtige at huske er, at lave

halsåbningen stor nok til dit hoved *gg*

og at sy ordentligt i armhulen, som næsten altid bliver flået op.

Husk at vælge stof der passer til din rolle og årstiden, lærred eller hør til sommeren, uld til vinter. En uldplaid fra IKEA f.eks. giver en kofte som den nedenunder.

Jo rigere din rolle skal være, jo pænere kantbånd, og stof skal du vælge. mens en bonde blot vil vikle klude eller snor om ærmerne

Mål disse ting op

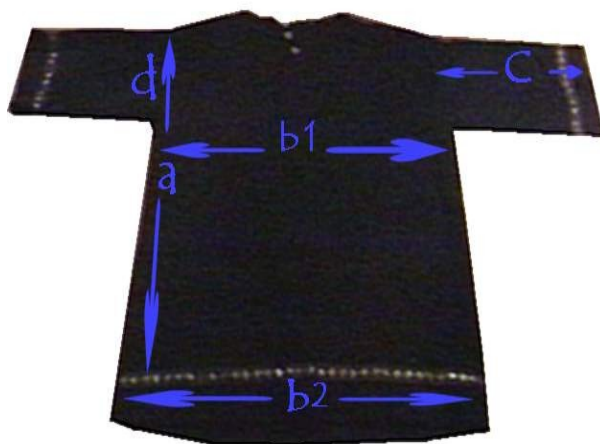
A: hvor lang skal koften være, mål fra skulderen til der hvor den skal gå til, f.eks. midt på låret. nogle så langt som til knæet.

B1: Omkredsen af dit bryst delt med 2 + 10 cm. søm

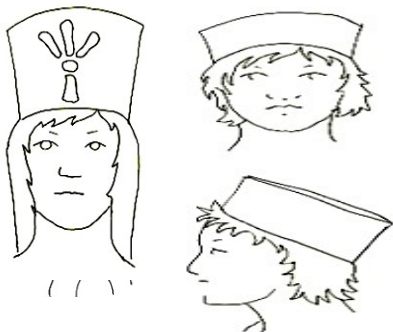
B2: bredden af dine ben når du spreder dem. det er meget vigtig så den ikke flækker i første kamp. en slids i hver side er en god idé.

C: længden af ærmet, fra din skulder til håndledet, hellere for langt end for kort

D: bredden ved din armhule/skulder, mål fra toppen af din skulder til bunden af din brystkasse (ved "vingerne" hvis du kender det udtryk)

Kotz

[Disclaimer : Denne guide er skrevet til LT]

Den typiske uther er sorthåret, og har en mørk teint.

Deres øjne er som oftest brune, grå eller mørkegrønne.

De går i lange kåber og kjoler, der er dekoreret med enten stilistiske border, eller Izyx øje.

På hovedet bærer de en Kotz.

Kotzens højde afspejler deres rang = C der kan aflæses i diagrammet

nedenunder.

Man starter med at måle sit hoveds omkreds = A og finder resten af målene derfra .

Tegn op figuren og læg sømrum til

Hattepulden er en cirkel med omkreds = B + sømrum

Når du har klippet de to dele ud så skal de stives af med enten strygelærred eller vliseline.

Inden sammensyning er det en god ide at sætte på "solens øje" dersom man skal have det på sin Kotz.

Jeg vil anbefale at gøre det med vlisofix (dobbelt klæbende vliseline) da det dels er meget nemmere og hurtig , samt giver et pænt resultat.

Sy sømmen midt bag og sy pullen på og klip små hakker.

Vend den om på retten og damp alle sømme omhyggelig inden du folder den ind eller syer et bånd forned.

Uther	Hattens højde = C	Hattens øverste omkreds = B	
Isyx hånd	65 cm	A + 20cm	
Isyx sønner	55 cm	A + 18cm	
Yppersteprest	45 cm	A + 16cm	
Præst	40 cm	A + 14cm	
Tempelherre	35 cm	A + 12cm	
Tempelvagt	30 cm	A + 10cm	
Borgere	25 cm	A + 8cm	
Børn	20 cm	A + 6cm	

Slagkofte

Inden du køber hjem materialer, skal du måle op hvor meget du skal bruge. Du kan vælge at lave en ca-jakke, eller dersom du ønsker en perfekt pasform, bruge denne fremgangsmåde.

Ved at vælge den figursyede model, bliver funktionaliteten langt bedre, og vægten på yderligere rustning langt bedre fordelt.

Når mønsteret er lavet, kan du nemt beregne hvor meget stof du skal bruge, et sted mellem 1,5m - 2m af yderstof og Ca. tilsvarende inderstof + 25 cm.

Disse mål er for en alm stor voksen person.

Som yderstof, anbefaler jeg (selvfølgelig) rene naturmaterialer, meget gerne hør til yderstof, og hør eller uld til foer, du kan læse om stofferne og deres egenskaber her.

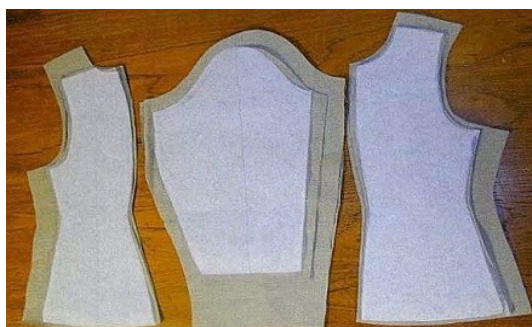
Til fyld bruger jeg til en voksen person Ca. 2 kg råuld, eller 1,5 kg blår, samt noget der svarer til en helulden plaid som mellemfoer. Desuden skal du bruge sytråd i den rigtige farve.

Første billed viser det ferdige mønster lagt ud på stoffet.

Mønsteret er udarbejdet efter grundmønster, og tilpasset de aktuelle mål.

Der er lagt 3-5 cm i bredden på de forskellige dele, for at kompensere for at stoffet trækker sig sammen når de lodrette stikninger bliver syet.

Her er høren klippet ud til både inder og yderstof.

Bemærk at der er stor forskel på sømrummet, da jeg har valgt at lave delene så foersiden folder ud over yderstoffet i side og skuldर्सømmene, samt på ærmene.

(med undtagelse af forned.)

Der er brugt en helulden plaid som mellemfoer, der bliver klippet helt uden sømrum.

Karteflor og blår ligger klar til at blive lagt på.

Foer - mellemfoer (her uldent frakkestof fra en kasseret frakke) blår (afvalds materiale fra hørproduktion) og uld lagt på og er nu klar til at blive syet sammen.

Her er ærmet lagt tilsvarende.

Her er begge ærmer ferdig syede med stikningerne, og er klar til at blive foldet op i siderne af alle kanter.

Inden der fyldes mellem-materiale i for og bagstykket, syes foer og yderstof sammen foran og forneden fra vrangen. Hjørnet klippes af forneden.

Her er forstykket vendt, og mellemfoeret er lagt i inden fyldet fordeles jævnt over hele fladen.

Stikningerne syes enten parallelt, eller som her, hvor de bliver brugt til at fremhæve det figursyede udseende jakken gerne skulle ende op med at blive.

Ryggen bliver syet tilsvarende, og foeret bliver vendt over mod forstykket, og foldet ned inden det syes i siderne og skuldrene.

Nu er alle delene færdige, med undtagelse af ærmeåbningerne, der er noget sværere at vende over og sy. Klip små hakker Ca. 2 cm ind, og træk gerne lidt i stoffet inden du folder det ind over forsiden, og syer de aller sidste sømme på maskinen.

Her er billed af begge ærmer, inden den sidste søm bliver syet sammen.

Både i sidesømme, skuldre, og under ærmene, bliver delene stødt op til hinanden og syet i hånden fra retten. Vælg en stærk håndsyttråd, eller vokset hørtråd til formålet.

Selv bruger jeg en speciel patchworktråd, der er lavet til håndquiltning. Den letter arbejdet en hel del, og er meget nem og hurtig at arbejde med.

Her ligger delene klar til endelig prøvning. Kraven er syet på i hånden.

Hvordan du behandler og vedligeholder slagkoften

Slagkoften af uld bør håndvaskes i et uldvaskemiddel (kaldes undertiden også et finvaskemiddel). Vaskemidlet må hverken indeholde enzymer eller blegemidler, da uld ikke tåler disse ingredienser.

Læg Slagkoften iblød i max 35 grader varmt vaskevand (brug termometer).

Pres få minutter efter vandet igennem stoffet med hænderne i nogle minutter .

Undlad at gnubbe eller gnide.

Lad Slagkoften blive under vandet hele tiden, så det ikke bliver afkølet.

Skyl derefter slagkoften i 3 hold skyllevand (rent vand uden vaskemidler), som gradvist bliver køligere - fx 5 grader koldere for hver gang.

Lad stoffet ligge i det sidste hold vand, indtil det nye "bad" er klar (brug 2 baljer eller spande).

Læg endelig ikke Slagkoften op i fx en kold håndvask ind imellem skylningerne!

Uld filter, hvis det bliver udsat for temperaturchok mens det er vådt. Slagkoften må ikke tørres i tørretumbler, da risikoen for at det filter("krømper sammen") herved er alt for stor. Man må heller ikke tørre Slagkoften over en varmekilde (radiator eller brændeovn). Hvis man har mulighed for det, kan man centrifugere Slagkoften i en centrifuge eller på

centrifugeringsprogrammet i en vaskemaskine.

Man må på forhånd sikre sig, at maskinen ikke tager koldt vand ind før centrifugeringen - læs brugsanvisningen til maskinen.

Hvis man ikke har adgang til sådanne muligheder, må man blot presse mest muligt vand væk fra stoffet ved at trykke det mellem sine hænder.

Man må aldrig vride Slagkoften da den herved går ud af facon. Våd uld er meget sårbar.

Efter at have fjernet mest mulig af vandet, er det ellers det gamle jeans-triks der skal bruges. Tag den stadig fugtige Slagkofte på og lad kroppen selv give den dens endelige form.

Den må gerne bruges til mere end at sidde ned ved computeren med ;-))og sørg endelig for at albuerne bliver bukket rigelig.

Tag Slagkoften forsigtig af så den ikke bliver strukket ud af facon.

Herefter hænger man Slagkoften op til tørring.

Hvis dette foregår udendørs, må Slagkoften gerne få vind og den må gerne udsættes for direkte sollys, da dette vil afblege den og give den et mere autentisk og slidt look.

Slagkoften kommer til at lugte surt og nedbrydes, hvis den er våd i lang tid, så tørringen må ske så hurtigt som muligt men som sagt ikke i tumbler eller nær varmekilde. (Tjek vejrmeldingen) Når slagkoften er tør, så tag den på og brug den inden den hænges væk i skabet til den skal bruges.

Uld er generelt sårbar i våd tilstand.

OBS Det er en myte, at sæbespåner er et godt vaskemiddel til uldvask.

Visse typer sæbespåne-opløsninger (vand + sæbespåner) kommer op på en pH-værdi på 10,5 og dette er alt for basisk en opløsning til uld, som "har det bedst" ved en pH på 5,5 - 6,5. Uld består af protein, som nedbrydes i basiske bade.

Diverse bedstemødre vil hævde, at soda er en glimrende afkalkningsmiddel i forbindelse med uldvask. Tro heller ikke på dette. Soda er også for basisk til uld, og soda og sæbespåner i kombination giver et vaskevand, som pH-mæssigt ligner toilet- eller afløbsrens. På toiletrengemidler er der advarsler om ætsningsfare, hvis man får det på huden - som også består af protein....

Strudhætte

(Kan også syes uden strud)

Redskaber og materialer:

Symaskine

Nåle

Knappenåle

Stofkridt

Saks

Strygejern

Sytråd

Uld og/eller hør. Ca. 1/2m af hver dersom den skal fores

Evt. bånd eller skråklippet stof til pynt og afslutning

Tid.

Det tager ca. 1-6 timer at lave vil jeg tro (afhængig af din syerfaring og hvor avanceret, du vil lave den)

Intro.

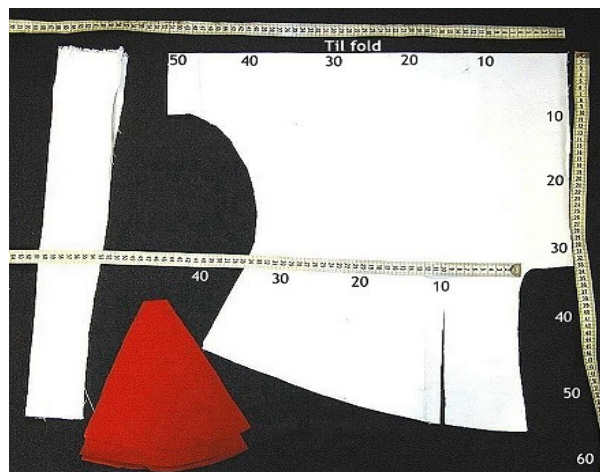
Husk at vaske stoffet før du syr, så det har krympet ferdig.

Så får du ikke problemer med det, når du skal vaske hættens for første gang.

Det er desuden en god ide at prøve at sy strudhætten i noget ligegyldigt stof dersom du er urutineret, inden du kaster dig over at klippe i stoffet.

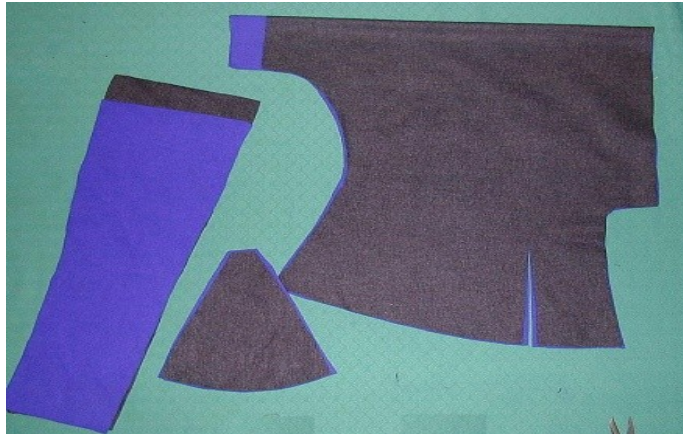
Så har du mulighed for at tjekke pasformen.

Alle målene er ca. mål for en voksen (ikke xxl) person

Dersom du vil lave den foret er det en god ide at lave sømmen i lurpipen forskudt som vist på billede nedenunder, ellers

kan du godt risikere at sammenføjjningen bliver en noget klumpet affære.

Sy lurpipen fast ved at lægge stoffet ret mod ret, og husk at hæfte ender.

Kilene syes i som vist her under.

Dersom du derimod vælger at sy kiler midt bag og foran vil jeg lige gøre opmærksom på at pasformen bliver pænere og bedre dersom du vælger den en lille smule mere omstendige måde.

Inden du vender hetten, og særdeleshed studen, så læg sømmen ned med strygejernet.

Nu er det tid til at finde ud, om der skal pyntes med bånd, stofstrimler eller bare bukkes om.

Dersom du vælger at folde sømmen, og sy den uden yderligere pynt, vil jeg anbefale at være nøjeregnende med trådfarven, medmindre du vælger at sy det i hånden.

En ting er at maskinsyning er meget hurtigere end håndsnyning, men en tydelig fremstående maskinsøm er ikke lige sagen.

Dersom du vil afslutte kanten forneden med bånd, er her en forklaring der kort viser hvordan man kan gøre det. Dette billedet viser den færdige hætte efter stryging.

Vil man have for i strudhætten, lægger man yderstof og foret ret mod ret i ansigtsåbningen og syer den sammen. Hvis man er lidt behændig, kan man gøre det samme forneden med kun et lille åbent hul.

Billed af en færdig foret hætte.

Dette er en variation med kun en kile i midtersømmen foran.

Og til sidst : Billed af en foret hætte hvor der er lavet en buet kant fornedden af hætten. Dette er en variation uden strud.

Tunika/kjole

Guide til at sy en enkel tunika/kjole

Når du er ny til levende rollespil, er en af de første ting, du skal bruge, et kostume.

Der er få, men dog nogle ting, du skal overholde, hvis du vil være i stand til at bruge din tunika til de fleste spillesteder.

Nogle krav, men dog alligevel skal det ikke være alt for kompliceret.

Men for at starte op, vil jeg opstille de tre første tommelfingerregler:

1. Det skal være nemt at lave (Ingen starter op som eksperter)
2. Tøjet skal passe i størrelsen (Ingen grund til at lave den, så du falder over sømmen)
3. Sy den efter gamle opskrifter (Det er desuden de nemmeste modeller at starte med)

Alt for ofte løber nye livespillere ud i sidste øjeblik og køber det første, de får fingrene i, bare for at have et kostume at starte med.

Lad være.

Der er ingen grund til at spille ressourcer, penge og tid på at lave et dårligt kostume.

Dit første kostume behøver ikke at være noget, du skammer dig over, men skulle gerne ende op med at blive et stykke tøj, du kan bruge i mange år.

Du kan nemt lave historisk middelaldertøj på kort tid, og du kan ligeså godt lave det rigtigt første gang.

Lad være med at gå alt for nøje op i oprindelse, århundrede o.l., når du syr dit første kostume.

Efterhånden som du bliver mere erfaren, kan du gå mere ind i den slags detaljer.

Se her hvilke materialer der er gode til kostumer.

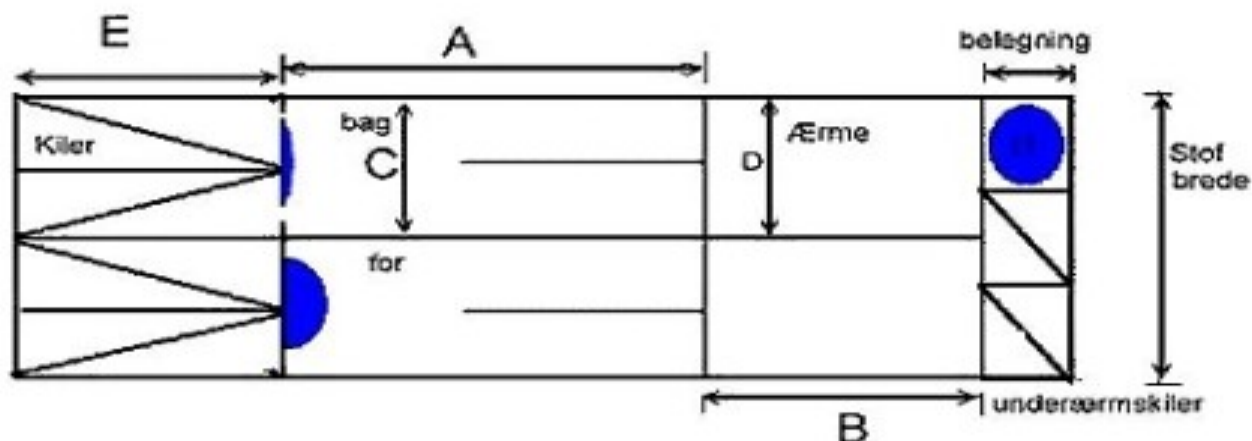
Hvor meget stof?

Spring til denne side, og tag målene.

Køb stof der er min. $2 \times "C"$ bredt, og $"A" + "B" + "E"$ langt.

Hvis du køber ca. 2,25m 140cm bredt, burde det være rigeligt til en stor tunika, men mål selv efter, hvor meget du skal bruge.

Til en gulv/ankellang tunika vil ca. 3,20m 140cm bredt være et godt udgangspunkt.

Inden du i gang med at sy, så vask stoffet.

Alt stof krymper, og ved at vaske det hårdt, inden du klipper og syr, behøver du ikke at overveje, hvor meget ekstra du skal lægge til, samt al apparatur er væk.

Her skal selvfølgelig også meget gerne i tørretumbleren.

Uld er derimod et smertensbarn i henhold til de fleste vaskeanvisninger.

Min påstand er: Dersom ulden ikke kan tåle en almindelig 35-graders tur igennem vaskemaskinen, er den ikke værd at samle på.

Brug babyshampoo til uld.

Hør kan tåle, hvad det skal være. Woolite skal du dog IKKE bruge til noget som helst.
Find modellen og klip
Og hvad så?
Så er det, du skal i gang med den sjove del.
Indtil det 14. århundrede var tøjet ikke særligt tætsiddende.
Dette betyder, at tøj fra disse middelalder-perioder er noget af det nemmeste at sy.
Ikke fordi "one size fits all", men en håndfuld størrelser kan gøre det.

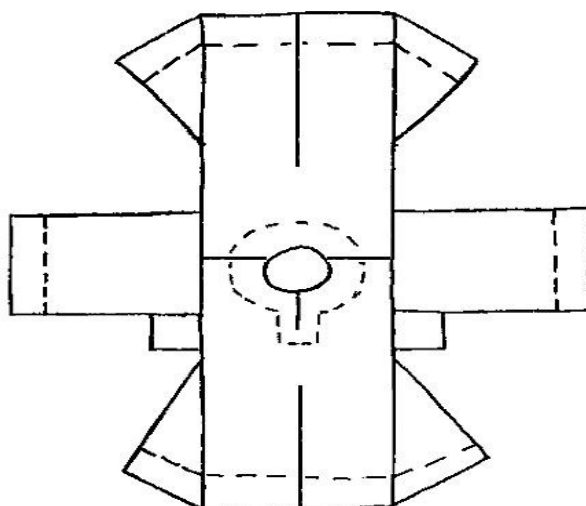
Nu er det, du skal i gang med at klippe stoffet.
Mål ud som på denne tegning.
Husk, det er altid en god idé at tjekke sine mål en ekstra gang, inden man klipper

Sammensyningen

Start med at sy skuldrene sammen.
Sy derefter halsåbningen ferdig inden du overvejer at tilføje ærmer eller sy den sammen.
Dette letter arbejdet med at lave en pæn halsåbning en hel del.
At lave en belegning er meget nemt.
Her ligger en nøjagtig billedserie til hvordan du laver den.

Oversigtstegningen viser hvor man syr på sidekilerne samt kilerne under ærmene. Desuden er klipningen foran og bag markeret til midterkilerne.

Nu syes ærmerne fast til kroppen, og kilerne syes i trådlige.
På den viste model, er der både sidekiler, og kiler for og bag.
Ærmerne er syet med en belægning (samme teknik som halsåbningen).

Husk at dampe kilerne ekstra grundigt, inden du syer den sammen i siderne.

Søm op fornedet samt på ærmerne, inden du giver den en sidste gang med strygejernet.

Det er rent faktisk først nu du kan slukke for strygejernet.

Det var det hele, nu er du færdig med at sy.

Tilbage står kun at tilføje tilbehør i form af bæltet og tasker, samt hvad der ellers hører til.

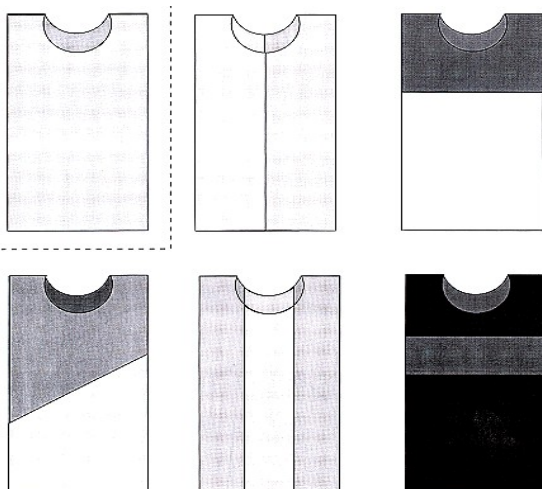
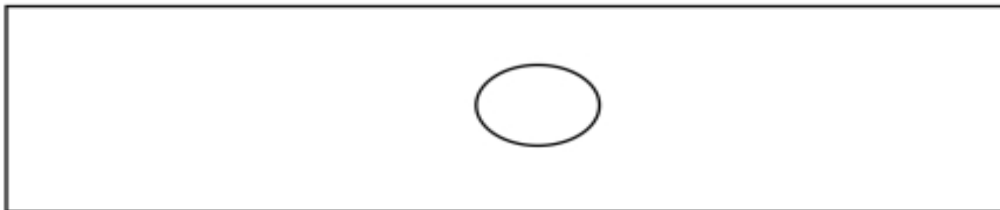
Denne model er meget simpel og utrolig anvendelig til det meste, og ved at tilføje noget længde på mønsteret, har du som tidligere nævnt også mønsteret til en kjole.

Våbenkofte.

foto : Peter Munthe-Kaas

En våbenkofte er i sin simpleste form, et aflangt stykke stof med et hul i til hovedet.
Målet på dette stykke stof er 2 X ønsket længde og ønsket bredde.
Derefter laver man en belægning , og til sidst folder man kantene om, og sømmer dem op.

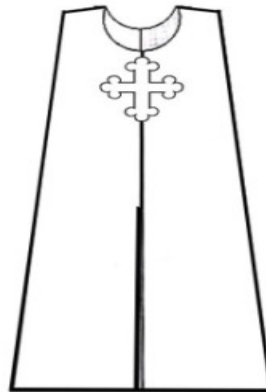
Men så nemt behøves det selvfølgelig ikke gøres, med en lille smule kreativitet, kan man variere dette enkle tema i en uendelighed ved at dele op våbenkoften i felter af forskellig farve, og sy våbenmærker eller symboler på.
Nedenstående tegning viser et par enkelte forslag til at variere snittene på våbenkofterne.

Dette billed fra Loriania viser desuden at man ikke nødvendigvis behøver at afslutte dem i firkanter, men at man sagtens kan afslutte dem enten skråt, eller som her i en spids.

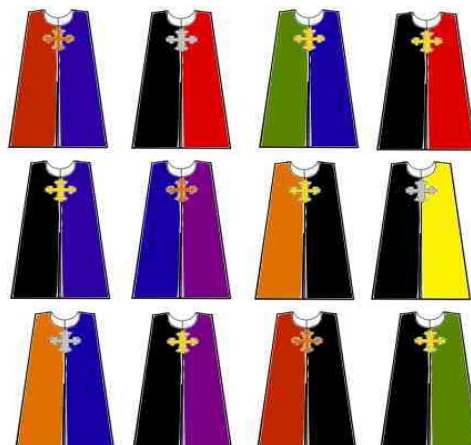

Når man beslutter sig for at gøre lidt ekstra ud af kofterne er det første jeg vil anbefale at moderere en smule på faconen.

Fremfor at lave 4 stykker på Ca. 25 x 80 cm, så klip dem 20 -30 x 80cm. Lad dem meget gerne være slidset op for og bag Ca. til midt på. th. er tegning af en "testkofte" med motiv.

Når man så har besluttet sig for det endelige udseende, vil det måske være en god ide at teste af den endelige udformning af koften i forskellige farver.

Denne side kan inspirere med ideer til et våbenmærke til kofterne : Heraldik